
JUBILEE

ANTIP ȚĂRĂLUNGĂ LA 65 DE ANI

Colegii de la Centrul de Etnologie al Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM felicită cordial cercetătorul științific, Antip Țărlungă cu frumosul jubileu de 65 de ani!

Antip Țărlungă s-a născut la 15 mai 1949 în satul Redi-Cernovăț din raionul Soroca. Este absolventul școlii primare din satul natal, apoi a Colegiului de Construcții din or. Hâncești (1964–1968).

Își începe activitatea profesională în calitate de maestru, dar foarte curând înțelege că vrea să-și dedice viața dansului popular, astfel din 1971 este deja student la Colegiul de Arte din or. Soroca, secția coregrafie. Concomitent cu studiile, A. Țărlungă, activează în calitate de coregraf și conducător al colectivelor de dans popular a școlii nr. 5 din or. Soroca și a Casei de Cultură din s. Bădiceni, r-l Soroca.

Având rezultate remarcabile în activitatea sa de conducător și coregraf, hotărăște să-și aprofundeze cunoștințele și în 1974 devine student la Institutul de Stat din Leningrad, secția coregrafie. Continuă să practice dansul și în timpul studiilor universitare, înscriindu-se în ansamblul Casei de Cultură „Naghina” din or. Leningrad.

După absolvirea Facultății (1978), activează în cadrul Centrului de Creație Populară al Ministerului Culturii în calitate de șef al secției coregrafice or. Chișinău (1978–1991). Din 1991 – până în prezent activează în cadrul Academiei de Științe a Moldovei, în calitate de cercetător științific la Institutul Patri-

moniului Cultural; din 2012 îndeplinește funcția de lector superior la Facultatea Pedagogie, specialitatea „Dans popular și clasic” a UPS „Ion Creangă”, ca profesor de coregrafie, grad didactic superior.

Și-a lărgit orizonturile și s-a cultivat prin numeroasele stagii în republică și peste hotare, printre care: 1982 – cursuri de perfecționare în probleme de conducere a secțiilor de coregrafie pe plan republican, unional – Ministerul Culturii, Moskova, Rusia; 2001, 2005, 2007 – cursuri de psihopedagogie, Ministerul Educației și Științei, Chișinău, RM; 2003, 2006 – stagiar în *Ansamblul Academic de Stat „Joc”*.

În calitate de cercetător manifestă tenacitate și entuziasm, ceea ce se observă grație numeroaselor studii publicate de Dumnealui. Pentru început îl aflăm autor a unor compendii și materiale didactice pentru studenți, ca mai apoi să înceapă o vastă activitate de restaurare a patrimoniului viu al dansului popular, adică a persoanelor care și-au dedicat viața promovării și păstrării autenticității acestui gen coregrafic în RM.

Cele mai cunoscute publicații ale lui A. Țărlungă sunt: „Молдавские танцы” („Literatura artistică”, Ch., 1985); „Dansuri populare” („Universitas”, Ch., 1992); „Consătenii mei” („Cartier”, Ch., 2000); „Spiridon Mocanu – o legendă vie” („Grafema Libris”, Ch., 2006); „Ion Furnică – celebru dansator moldav” („Grafema Libris”, Ch., 2006), „Codreanca la 35 de ani” („Baștina Rodog”, Ch., 2009); „Ion Furnică –

promotor al valorilor naționale” („Notograf Prim”, Ch., 2012); „Colegiul Național de coregrafie” („Notograf Prim”, Ch., 2013); „Rapsodul Ion Frecăuțeanu cu melodiile tinereții sale” („Notograf Prim”, Ch., 2014).

La publicarea monografiilor biografice l-a ajutat familia, prin crearea unei biblioteci și arhive impunătoare. Acestea conțin numeroase lucrări și materiale de teren, filme video, înregistrări audio și valoroase fotografii ce țin de dansul popular.

Dar energia debordândă a lui A. Țarălungă l-a predispus să și creeze. Astfel productivitatea muncii lui a ajuns să fie cunoscută atât în lumea academică, cât și în cea a artelor frumoase. Fiind bun dansator și pedagog, posedând o dorință inepuizabilă de a păstra valorile culturale, el a fondat mai multe ansambluri de dans popular, educând astfel numeroase generații de dansatori.

Debutază ca fondator în anul 1980, coordonând Laboratorul de Creație al coregrafilor din RM desfășurându-și activitatea până în anul 1991, continuă în 1981 cu ansamblul „Moldovița” în cadrul uzinei „Tehizdelii” din Chișinău, iar în 1986 – ansamblul „Corsarii” din s. Hirtopul Mare (r-n Criuleni).

În anul 1989, susținut financiar de membrii familiei sale (soția Raisa și feciorii Dumitru și Andrei), fondează ansamblul etnofolcloric de muzică și dans „Comoara”, care chiar din start după cum remarcă și A. Țarălungă este un „laborator de renaștere a dansului folcloric”; în anul 1994 fondează (concomitent și coregraf) ansamblul de dans popular pentru copii „Lăstărel”; în 1998 – ansamblul de dans popular „Cireșarii” pe lângă Colegiul Financiar-Bancar din Chișinău; în 2003 – ansamblul de dans popular „Milagro”, care era format din copii africani, locuitori ai teritoriului RM; ansamblul „Juravelul” a fost fondat pe lângă Universitatea Pedagogică de Stat „I. Creangă”, facultatea Pedagogie, specialitatea dans popular.

Îndrăzneala specifică și dragostea față de copii i-au dat puteri să lucreze asiduu, formând un șir întreg de ansambluri pentru copii. Mai mult ca atât, încrederea în capacitățile copiilor l-a adus în pragul unui experiment, ce l-a realizat prin fondarea în cadrul liceului „Gh. Asachi”, a ansamblului „Țărăncuța”, compus din elevii claselor III-IV-a. Experimentul avuse ca scop să demonstreze lumii întregi că orice copil poate deveni într-un timp relativ scurt bun dansator, ceea ce i-a și reușit. Trebuie de menționat aici, că fiecare laborator de creație sau ansamblu de dansuri populare, și-a avut propriu repertoriu, specific vârstei și posibilităților fizico-psihologice.

Atenția sporită pe care a acordat-o dansului, grija pentru păstrarea originală a fiecărei mișcări, alegerea asiduă a costumelor tradiționale potrivite fiecărui dans și strigăturilor ce-l însoțesc – nu putea să nu fie remarcat de către colegi, autorități și coregrafi cu renume la diversele concursuri naționale și internaționale. În acest fel, A. Țarălungă este deținătorul a numeroase distincții: „За отличную работу” Ministerul Culturii URSS din 30.03.90, Titlul Onorific „Maestru în artă”, Decretul nr. 414 al președintelui RM, M. Snegur din 31.12.96; Deținător al medaliilor de aur și Laureat al festivalurilor unionale din 1967, 1977, 1985, 1992; Membru cu drepturi egale al Consiliului Internațional de dans UNESCO din 11.11.2008; „Cetățean de Onoare a comunei Redi-Cernovăț” din 11.11.99; Decorat cu „Ordinul de Onoare”, nr. 0246, Decretul Președintelui RM, M. Lupu, nr. 140 – VI din 20.05.2011, Brevet nr. 2405; „Ordinul Cultural” din 15.05.2014, Brevet nr. 003.

Colegii prețuiesc activitatea lui științifică dar și artistică, îi apreciază optimismul și îi doresc multă sănătate, prosperitate, inspirație, izbândă și noi performanțe în activitate, bunăstare și fericire în familie!

La mulți ani, stimate coleg!

Natalia GRĂDINARU